

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА ТА АКТОРСЬКОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної (магістерської) роботи

**на тему: «ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
(РОЛЬ БЛАНШ ДЮБУА У ВИСТАВІ «ТРАМВАЙ “БАЖАННЯ”»
ЗА П'ЄСОЮ ТЕННЕССІ ВІЛЬЯМСА)»**

Виконала: студентка II курсу, групи
КМММ-21

Галузі знань Культура і мистецтво
Спеціальності 026 Сценічне мистецтво
Освітньої програми

Акторське мистецтво драматичного театру та кіно
Ступінь вищої освіти магістр
Федак Соломія Ігорівна

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент Циганик М. І.

Львів — 2024

2024
закінчено
02.12.2024р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ТЕННЕССІ ВІЛЬЯМСА	
1.1. Нарис життя Теннессі Вільямса.....	7
1.2. Творчий шлях.....	9
1.3. Критика та успіх.....	12
РОЗДІЛ 2. ЕКРАНІЗАЦІЯ ТА ПОСТАНОВКА П'ЄСИ ТЕННЕССІ ВІЛЬЯМСА «ТРАМВАЙ “БАЖАННЯ”» НА СЦЕНІ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ	
2.1. Композиція п'єси.....	17
2.2. Екранізація фільму за п'єсою.....	22
2.3. «Трамвай “Бажання”» на сцені українського театру.....	25
РОЗДІЛ 3. ТРАКТИЧНА РОБОТА НАД РОЛЛЮ БЛАНШ ДЮБУА	
3.1. «Застільний» період – початковий етап роботи.....	29
3.2. Робота з режисером.....	32
3.3. Робота з партнером.....	36
3.4. Робота над роллю.....	39
3.5. Вистава.....	54
ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	59

ВСТУП

Актуальність теми дослідження: від написання п'єси Теннессі Вільямса “Трамвай «Бажання»” пройшло 77 років, та її актуальність, разом із долями персонажів, залишається незмінною, адже людська природа постійно перебуває в екзистенційних пошуках, і лише через страждання та життєві випробування приходять до розуміння щастя. Особливо це відчутно у час війни, де втрачається цінність життя, а світ апатичний та пасивний. Тому, як ніколи важливо берегти спокій душі і не загубити про себе. Акторська майстерність, як мистецтво взаємодії з драматичним текстом і глядачем через важливі теми суспільства, опирається на значний обсяг теоретичних і практичних досліджень. Зокрема, п'єса Теннессі Вільямса «Трамвай “Бажання»» вже тривалий час є об'єктом уваги театрознавців і критиків. Водночас аспекти використання сучасних акторських технік у роботі над такими текстами залишаються недостатньо дослідженими.

Незважаючи на наявність численних праць, присвячених психологічному театру, особливостям роботи з класичними текстами в сучасному театрі та драматургії Т. Вільямса, практичний вимір цих знань у контексті постановок “Трамваю «Бажання»” досі потребує детальнішого вивчення. Застосування сучасних методик акторської гри, аналіз специфіки тексту та його інтерпретації в сучасних постановках відкриває нові можливості для осмислення як творчого процесу, так і результату сценічного втілення цієї п'єси.

У цій кваліфікаційній роботі проаналізовано процес творення вистави “Трамваю «Бажання»” за п'єсою Теннессі Вільямса у режисурі Ігоря Білиця, а зокрема персонажа Бланш Дюбуа.

Об'єктом дослідження стала п'єса Теннессі Вільямса “Трамвай «Бажання»”, її розбір.

Предмет дослідження – творчий процес від читки до прем'єри, створення персонажа та втілення ролі Бланш у виставі “Трамвай «Бажання»”, режисер Ігор Білиць.

Мета кваліфікаційної роботи – дослідження та аналіз роботи актора над роллю Бланш Дюбуа у поставі “Трамваю «Бажання»”

Для досягнення мети кваліфікаційної роботи виокремлено такі завдання дослідження, як:

- дослідити особистість Теннессі Вільямса та його творчий доробок.
- ознайомитись з екранізацією даної п'єси в світі та втілення її на сцені українського театру.
- проаналізувати особливості принципу роботи Ігоря Білиця над створенням вистави та розібрати особистий вклад у неї.
- дослідити особливості персонажа, його поведінки та мотивації дії.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в аналізі ролі Бланш в інтерпретації Ігоря Білиця, у дослідженні процесу та роботи над роллю студента – актора у виставі “Трамвай «Бажання»” – його бачення, відчуття та власне творче створення персонажа.

Практичне значення наукової роботи – завдяки результатам дослідження, можливо окреслили основні етапи роботи над виставою “Трамвай «Бажання»” та персонажа Бланш Дюбуа, дослідити та вивчити його – риси та особливості характеру, манери поведінки, способи мислення та мотивацію дій.

Ця наукова робота здійснена на основі таких методів як: спостереження, порівняння теоретичних та експериментальних результатів, опис, аналіз, логічний підхід та підтвердження практикою.

Кваліфікаційна робота складається зі Вступу, 3 розділів з підрозділами, підсумку та списку використаної літератури. Повний обсяг магістерського дослідження – 64 сторінки.

Структура наукової роботи:

Перший розділ «ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ТЕННЕССІ ВІЛЬЯМСА» інформує про життєвий та творчий шлях письменника. Його бачення, його особливості способу написання. Окреслює історичні рамки, в яких творив Теннессі Вільямс, що дає змогу краще зрозуміти мотиви п'єси, стиль її написання та актуальність тем того часу, які автор висвітлює у ній.

Другий розділ “ЕКРАНІЗАЦІЯ ТА ПОСТАНОВКА П'ЄСИ ТЕННЕССІ ВІЛЬЯМСА “ТРАМВАЙ «БАЖАННЯ»” НА СЦЕНІ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ” має на меті ознайомити з екранізацією даної п'єси у світі та

втілення вистави на сценах України. Описує режисерську кіноінтерпретацію цього матеріалу під керівництвом режисера Елії Казана у 1951 році у США та постановку Івана Уривського у Національному театрі імені Івана Франка.

Третій розділ “ПРАКТИЧНА РОБОТА НАД РОЛЛЮ БЛАНШ ДЮБУА У П’ЄСІ “ТРАМВАЙ «БАЖАННЯ»” є основною складовою цієї наукової роботи. У ньому зазначено про періоди розбору п’єси, самостійну роботу (над характером персонажа, типажом, наскрізною дією, “зерном” ролі), зокрема роботу з режисером, партнером, реквізитом та остаточним результатом.

У ВИСНОВКАХ зазначено результат теоретичної та практичної роботи над роллю та вистави цілісно.